

Kupujte
VOJNE BONDE!
Najstarejši
slovenski dnevnik
v Ohio
Oglasi v tem listu
so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte
VOJNE BONDE!
The Oldest
Slovene Daily
in Ohio
Best Advertising
Medium

VOL. XXVII - LETO XXVII

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY (PETEK), JUNE 23, 1944

ŠTEVILKA (NUMBER) 146

Amerikanci rušijo zadnjo linijo pred Cherbourgom

VELIKA ZMAGA NAD JAPONSKO MORNARICO

Ameriška zračna sila ji je zadala veliko škodo v spopadu blizu Filipinskih otokov

PEARL HARBOR, 22. junija. — Mornarica Zed. držav je objavila mogočni skupini japonske mornarice v ponedeljek v spopadu blizu Filipinskih otokov silen poraz. Potopila je eno japonsko matično ladjo, deset tankerjev in zadala škodo desetim drugim vojnim ladjam, med katerimi so bile tri matične ladje in ena bojna ladja.

Posebno naznanilo, ki ga je objavil admiral Nimitz, je odkrilo, da so ameriška letala, ki so se dvignila s krova matičnih ladij, udarila na japonske bojne ladje, ki so priplule iz kanala med Luzonom in Formoso.

Japonska mornarica zbežala s pozorišča

Japonci si niso drznili priti toliko daleč na morje, da bi se mogla razviti bitka z ameriško mornarico. Razvila pa se je strahovita zračna bitka, v kateri so Amerikanci odločno porazili japonsko mornarico, ki je zbežala s pozorišča na varno v svojih lastnih vodah.

V bitki, ki je spominjala na zgodovinski spopad pri Midway-u, so Amerikanci izgubili 49 letal, pravi komunikacij admiral Nimitz, medtem ko se izgub mornariške sile v poročilu ne omenja.

Japonska bojna sila je štela najmanj štiri bojne ladje, pet ali šest matičnih ladij, pet tankerjev in večje število križark in rušilcev.

Nov grob
ANDREW GREGOR

Včeraj zjutraj je v Glenville bolnišnici preminil Andrew Gregor, star 54 let, stanujoč na 15712 Trafalgar Ave. Pokojni je bil doma iz vasi Zgornji Kaseš, fara Device Marije v Polju pri Ljubljani, odkoder je prišel v Ameriko pred 31. leti. Bil je član društva Cleveland št. 126 S. N. P. J. Zapušča žalujočo so progo Mary, rojeno Kovačič, doma iz Bizeljskega na Štajerskem, in brata Franka. Pogreb se bo vršil v ponedeljek ob 8. uri zjutraj iz pogrebnega zavoda August F. Svetek, 478 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzpetje in nato na Calvary pokopališče.

Bodi mu ohranjen blag spomin, preostali pa naše sozajlje!

LOVCI NA DELO

Tajnik St. Clair Rifle and Hunting kluba opozarja vse lovce — člane, da pridejo v nedeljo, 25. junija na klubovo farmljo. Na zadnji seji je bilo sklenjeno, da se priredi piknik dne 2. julija, toda prostore je treba vnaprej pripraviti. Pri tem u delu bo imela glavno vlogo kosa, zato se prosijo vse člane, ki jih imajo, da jih prinesejo s seboj. Torej, na delo v nedeljo, 25. junija, in na piknik v nedeljo, dne 2. julija.

Novozelandski oficir na obisku pri Titovi misiji v Londonu

Prof. Boris Furlan, predsednik Slovenskega odbora v Londonu, je imel 20. maja po kratkovalni radijski oddaji BBC naslednji govor v slovenščini:

Pred nekaj dnevi je obiskal Titovo vojno misijo v Londonu novozelandski oficir, katerega so s skupino angleških, avstralskih in drugih vojakov partizanov varno prepeljali preko slovenskega in hrvaškega ozemlja do pristana, kjer se je vkrcal za Veliko Britanijo. Njegovega imena ne smem imenovati, a dejal je, naj ga opišem kot onega temnolasega Novozelance, ki je govoril bolj slovensko in nemško in je bil včasih za tolnača britanskemu majorju, ki je poveljeval celi skupini in je govoril s a m o angleško. Nekam svečano je temnolasi kapetan potegnil iz žepa sicer obrabljen, a skrbno hranjen zemljevid "Dravske banovine" zložil skupaj posamezne kose in nam začel opisovati svojo pot, lepo izgovarjajoč slovenska krajevna imena. Mapo so mu podarili partizani in čim bolj je govoril o narodu Slovenije in Hrvaške in opisoval svoje doživljanje in junaško borbo NOV, tembolj je skozi hladno in umerjeno zunanost Novozelance čutila prodirla n e k a globoka ganjenost; bolj in bolj so ga prevzemali spomini, prvo srečanje s partizani, trinajsta slovenska brigada, Florijan, Marija. Vsem tem, ki jih ne more drugače imenovati, in vsem drugim tu neimenovanim sporoča tem potom najprisrčnejše pozdrave in iskrene želje za osebnim blagor in za uspeh velike stvari, za katero se tako junaško bore. Njegove poslednje besede pri slovesu so bile izgovorene odločno, mirno in premišljeno: zamahnil je z roko in dejal: "Smrt fašizmu, svoboda narodu."

O svojem življenju med partizani je Novozelandski kapetan govoril zelo obširno tudi direktno preko BBC v oddaji za PREZIDIJ ZDRUŽENEGA JUGOSLOVANSKEGA ODBORA V LONDONU

Miksa Petrovič, tajnik, dr. Boris Furlan, predsednik, in Rudolf Bicanic, podpredsednik.

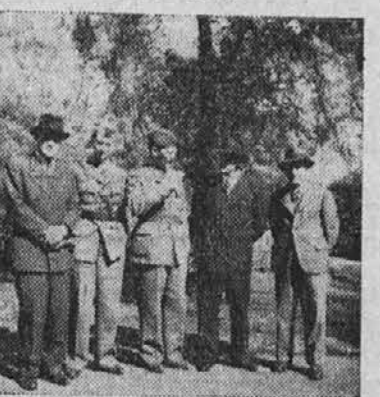
Slika SANS

FRANCOSKI PARTIZANI IZOLIRALI PARIZ; SO V ODPRTIH BOJH Z NACIJO

LONDON, 22. junija. — Uradno se poroča, da so francoski partizani presekali prometne zveze po mnogih krajih širrom Francije, v zaledju nemških čet v Normandiji in drugod. Pariz je baje popolnoma odrezan od podeželja in mu preti lakota.

Partizani v Bretoniji in v dolini reke Rone so se s Nemci udarili v odprtih bojih in poročili

TITOVA MISIJA V LONDONU

Oficirja v sredini sta major Dolfe Vogelcnik, Slovenec iz Ljubljane, in general-major Vladimir Velebit, Srb iz Zagreba. Civilisti na sliki so: dr. Boris Furlan, Rudolf Bicanic, in Miksa Petrovič, člani prezidija Zdruga odbora Jugoslovancev v Londonu.

Slika SANS

Daljni Vzhod. Z navdušenjem je govoril o čistosti naših vasi, o skrbnosti naših kmetov, o vzorni disciplini NOV, o brezprimerni gostoljubnosti naših ljudi. Med drugim je dejal: "Narod je, posebno v Sloveniji, globoko veren. V nasprotju s trditvami nemške propagande, partizani nikoli ne žalijo religioznih čustev naroda." In končal je svoj radio-govor z naslednjimi besedami:

"Nemci so storiли vse, kar je bilo v njihovi moči, da bi zatrili partizansko gibanje. Ni jim uspelo. Nasprotno, gibanje, ki ga tako modro in spretno vodi maršal Tito, je močnejše nego kdajkoli."

Koliko takih živih prič herojskega dogajanja v domovini je po vsem svetu, in vsaka teh prič pomaga, po svojih zmognostih in sposobnostih, da prodira resnica na dan, se široki tokovi javnega mnenja bolj in bolj pravilno opredeljujejo. Najbolj jasno se je videlo, kako stoji barometer javnega mnenja ob prihodu Titove vojne misije v Londonu: družabni uspeh je presegel vse meje pričakovanja, povsem spontano je spregovorilo srce širokih mas in dalo nešteti dokazov najgloblje simpatije.

Težke borbe so pred nami, in mnoge težave nas čakajo. NOV jih je premagala v preteklosti, zmogla jih bo v bodočnosti. Partizan zmora vse, mi je dejal napol resno, napol v šali nek angleški znanec, ki dobro pozna našo zemljo. Naj nas dvanaestura, ki se naglo in usodno bliža, najde vse strnjene okrog slavne zastave za poslednji udar, ki bo strl nasprotnika in prinesel nam tako težko pričakovano, a tako drago odkupljeno svobodo.

41. LETNICA ZAKONA

Mr. in Mrs. John in Mary Pirnat sta obhajala 41. letnico zakonskega življenja. Slavljenca stanujeta pri sinu in sinahi na 1142 E. 76 St. K čestitkam sorodnikov in prijateljev se priključujemo tudi mi, in jima ključemo: Se na mnogo let!

Kralj Peter se nahaja v Italiji

RIM, 22. junija. — Danes se je zvedelo, da sta se včeraj jugoslovanski kralj Peter in novi premier dr. Ivan Subašić posvetovala z generalom Sir Haroldom Alexanderom, vrhovnim poveljnikom zavezniških čet v Italiji.

Po posvetovanju, na katerem je premier Subašić poročal o svojih pogajanjih z maršalom Titom, katerega je obiskal v Jugoslaviji; sta se gen. Alexander in kralj Peter podala na turo italijanske fronte.

Kakor se poroča, se je kralj Peter na potovanju iz Londona v Italijo ustavil na Malti, kjer je inšpiciral edince jugoslovanske mornarice.

BULETINI

ZED. DRŽAVE PRIZNAJO VLADO V BOLIVIJ

LA PAZ, Bolivija, 22. junija. — Več narodov, med njimi Zed. države, Brazilija, Čile in Peru, bo jutri formalno priznalo režim predsednika maj. Gualberta Villaroela, ki je prošlega decembra strmoglavil vladno predsednika Enrique Panarande.

EISENHOWER POSLAL ZAHVALO GREENU

WASHINGTON, 22. junija. — William Green, predsednik A. F. of L., je danes naznanil, da je prejel kablagram od gen. Eisenhowerja, v katerem se mu je zahvalil za podporo "velikega napora za uničenje sil zatanja, ki so poskušale podjarmiti svet."

NEMCI SO V RUSIJI IZGUBILI 7.800.000 MOZ

LONDON, 22. junija. — Moskva je danes za tretjo obletnico nemške invazije Rusije naznanila, da je Rdeča vojska v teku treh let v bojih na vzhodni fronti ubila ali zajela 7.800.000 Nemcev, in da naciji danes stoji pred popolnim porazom. V isti dobi, pravi uradno poročilo, so ruske izgube v ubitih, ujetih ali pogrešanih znašale 5.300.000.

POLETTI PREVZEL UPRAVO V RIMU

RIM, 22. junija. — Polkovnik Charles Poletti, bivši podgovernor države New York, je danes dospel semkaj in nastopil svoj novi urad kot zavezniški vojaški komisar za Rim in okolico. Prebivalstvo je njegov prihod pozdravilo, v nadi, da se bo pod njegovo upravo položaj prehrane hitro izboljšal. Poletti je bil komisar v Neaplju, odkar je omenjeno mesto prišlo v zavezniške roke.

ITALIJANI NE MARAJO POSLUŠATI GIGLIJA

RIM, 22. junija. — Beniamino Gigli, slavni italijanski tenor, ki je bil pred leti član Metropolitan opere v New Yorku, ne bo pel na koncertu, ki so ga aranžirale britske oblasti. Njegovo ime je bilo odstranjeno s programa na protest delegacije italijanskih godbenikov, ki so opozorili, da je Gigli tekom zadnjih devet mesecev ob vseh močnejših prilikah nastopal na koncertih, ki so jih prirejali Nemci.

Roosevelt podpisal zakon za pomoč vojnim veteranom

WASHINGTON, 22. junija. — Predsednik Roosevelt je danes ob navzočnosti zastopnikov veteranskih organizacij in kongresnih voditeljev podpisal zakonski načrt, s katerim se u postavi obširen program izrednih pravic za veterane sedanje vojne.

Predsednik je izjavil, da predloga vsebuje večino priporočil, katere je dal tozadevno kongresu. V smislu njegovih določb bodo člani oboroženih sil, ki se vrnejo iz vojne, deležni vladnih posojil, prednosti pri dobavi dela, hospitalizacije, izobrazbe in raznih drugih prednosti.

Računa se, da bo program pomoči za vojne veterane stal vladno od treh do šest in pol milijard dolarjev.

Predsednik je izjavil, da kongresu priporoča še nadaljno zakonodajno pomoč za veterane, predvsem priznanje social security kreditov za dobo vojaške službe, s čemur bi postali upravičeni do polne starostne pokojnine.

WALLACE NAPOVEDUJE PORAZ JAPONCEV V TEKU ENEGA LETA

CHUNKING, 22. junija. — Podpredsednik Henry A. Wallace je sredi tukaj na državnem barketu izjavil, da se lahko upa, da bo prihodnjih dvanaest mesecev prineslo konec japonske agresije na Kitajskem.

Predsednik Chiang - Kajshek je izjavil, da morajo Kitajski in ostale tri velike sile nositi odgovornost za ohranitev mednarodnega mira.

"Japonci sedaj na Pacifiku izmenjujejo prostor za čas," je rekel Wallace, "ampak tako prostor kot čas sta proti njim. Ne bo dolgo, ko bodo barantali prostor za čas tudi na Kitajskem, ampak stali bodo pred močno kitajsko armado, ki bo deležna vse podpore od ameriških sil, ki jim ne bodo dale prilike za nobeno barantanje."

IZREDNA SEJA "SLOVANA"

V soboto ob 7. uri zvečer se vrši v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. izredna seja pevskega zbora "Slovana". Člani naj se je udeležijo polnoštevilno.

OPOZORILO ZA SLOV. DEM. KLUB 32. VARDE

Člane slovenskega demokratiškega kluba v 32. vardi se opozarja, da se redna seja kluba vrši nocoj, in sicer ob 8. uri v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Obvestilo, ki je bilo včeraj objavljeno v tem listu, je najavilo čas seje za sredo, kar je bila pomota.

SEJA ŠT. 48 SANS

Nocoj, ob 8. uri se vrši redna mesečna seja podružnice št. 48 SANS v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Posamezniki, ki se zanimajo za delo za svojo rodno domovino, ter društveni zastopniki pri tej podružnici, so prošeni in vabljeni, da se nocojšnje seje gotovo udeležijo.

ARMADA TISOČ LETAL PODPIRA ČETE, KI NASKAKUJEJO LUKO; 6.000 LETAL NAD FRANCIJO

VRHOVNI GLAVNI STAN ZAVEZNIŠKE EKSPEDICIJSKE SILE, petek, 23. junija. — Ameriške čete pod poveljstvom gen. Omarja Bradleyja se borijo na zadnji nemški obrambni liniji pred obkoljenim Cherbourgom. Besna bitka za zavzetje zadnjih nemških utrdb na južni strani mesta, ki jo vodijo ameriške sile na kopnem, divja proti svojemu višku ob strahovitem bombardiranju nemških postojank od strani artilerije in zračne sile.

To je največji in najmasivnejši naskok, ki so mu še bili izpostavljeni Nemci, odkar se je 6. junija podvzela invazija Francije.

Nad 8.000 ton razstreljivov vrženih na nemške postojanke

Vsega skupaj je bilo na demško okupirano Francijo od Cherbourga do Pariza nič manj kot 6.000 zavezniških letal, ki so sipali bombe, rakete in krogle od zore do mraka v najintenzivnejši podpori invazijskih armad, odkar se je začela borba za osvobodjenje Francije.

Tekom dneva je bilo vrženih na nemške postojanke v Franciji nič manj kot 8.000 ton razstreljivov.

Tisoč letal tolklo Nemce pred Cherbourgom

Ko se je začel naskok na Cherbourg, je bilo na pozorišču več kot tisoč ameriških letal.

Med 12.30 in 2. uro včeraj popoldne, ko so Amerikanci naskočili, je ameriška zračna sila, sestojeca iz bombnikov srednjega in malega kalibra in iz bojno-bombnih letal, udarila na demške postojanke komaj 500 čevljev pred prodirajočimi Amerikanci. Napadalna letala so

Ofenziva proti robotnim letalom se nadaljuje

LONDON, 23. junija. — Danes zgodaj zjutraj so nemška robotna letala po parkratnem odmoru obnovila napad na južno vzhodno Anglijo. S tem je nacijska ofenziva z brezpilotnimi zračnimi roboti stopila v svoj drugi teden.

Zavezniška zračna sila je včeraj trikrat udarila v okolici Calaisa, kjer se očividno nahajajo instalacije, s katerih se strelja zračne robote.

Prvi napad je napravila ameriška skupina 250 težkih bombnikov. Sledila ji je skupina britskih bombnikov in pred večerom je bila nad Calaisom zopet skupina ameriških letal.

Nemški radio je danes trdil, da se London že skozi 160 ur nahaja pod ognjem brezpilotnih letal, dasiravno se priznava, da so bili od časa do časa Nemci prisiljeni odnehati s te vrste ofenzivo.

Očividno je, da naciji skušajo novo orožje do skrajnosti izrabiti za propagandne svrhe. Zavezniki so zbili mnogo teh letal v zraku, in proučuje se nove metode za boj proti novemu orožju. Vendar se priznava, da so Nemci z novim orožjem napravili znatno škodo in povzročili precejšnjih žrtev med civilnim prebivalstvom.

Boj na nož za cementirane utrdb

Navzlic podpori od zračne artilerije in svojih lastnih topov v ozadju, so se morali možje na terenu boriti za vsako nemško cementirano utrdb.

Bil se je boj na nož, mož proti možu. Čiščenje sovražnih postojank se je vršilo metodično, od ene utrjene postojanke do druge.

Bil je to zadnji akt močnega navala, podzetege od Amerikancev 12. junija, tekom katerega je bil zdrobljen nemški odpor, dokler se ni odrezalo Cherbourgškega polotoka in izoliralo velike luke same.

Prodrtje do morja na obeh krajih mesta

Neuradne vesti, ki so dospеле sem malo po 3. uri danes zjutraj, pravijo, da so ameriške čete prodrele do morja tako na zapadnem kot vzhodnem koncu Cherbourg. Medtem ko ta poročila še niso uradno potrjena, pa se smatra, da je tak razvoj jako možen.

KUPITE VOJNI BOND

Kampanja za peto vojno posojilo je v polnem teku. Ali ste se vi že odzvali z nakupom dodatnega vojnega boda v tekoči kampanji? Se imate čas, da s svojim posojilom, vladi zaguarate svojo lojalnost domovini, ki vam je nudila svobodo in obstoj. Imena načelnikov skupin, ki so na delu v St. Clairskem okrožju, kot tudi v Euclidu, so že bila objavljena. V okrožju Slov. del. doma na Waterloo Rd., pa je bil pooblaščen poznani kulturni in društveni delavec, Mr. Jos. F. Durn, da sprejema naročila za vojne bonde. Posamezniki in društva ter skupine, ki nameravajo kupiti bonde, se naj v collinwoodski naselbini obrnejo na Mr. Durna, 15603 Waterloo Rd., ki jim bo točno in zanesljivo postregel.

POBIRANJE ASESMENTA

Članstvu društev, ki pobirajo asessment v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave., se naznanja, da bodo tajniki nocoj, v petek pobirali asessment za tekoči mesec. Vzrok, da se nocoj pobira mesto jutri je, ker je spodnja dvorana S. N. D. za jutri večer oddana za svatbo. Tajniki društev v okrožju Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd., pa bodo pobirali asessment v soboto večer, v Slovenskem delavskem domu. Članstvo je prošeno, da poravnava svoje društvene prispevke ob času.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)
By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Cleveland in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto)\$6.50
For Half Year — (Za pol leta)3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece)2.00
By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto)\$7.50
For Half Year — (Za pol leta)4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece)2.25
For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto)\$8.00
For Half Year — (Za pol leta)4.50
Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

LOUIS F. TRUGER:

ALI SE BO PONOVILO LETO 1918...?

II.

Nemška vojaška kasta je verovala v zmago nemškega orožja vse do meseca julija 1943, ko so pričeli Rusi poletno ofenzivo, ki se je končala pred par meseci, ko so ruske čete vkorakale v staro Poljsko in Romunijo. Nemški generali so upali, da ne bodo mogli zavezniki, posebno pa Združene države, poslati Rusiji izdatno pomoč, ker bodo potrebovali sami municijo in drugo orožje na raznih frontah. Da ima Rusija milijone mož v rezervi, so vedeli, ampak ta rezerva ne more priti v poštev toliko časa, dokler ne dobi potrebnega orožja. Ameriška produkcija, so mislili, ne more producirati za vse fronte dovolj orožja, konsequentno imajo nemške armade dovolj časa, da se reorganizirajo in zadajo Rusiji smrten sunek. Danes pa je vidno, da so računi nemške komande unesli in da je nemška vojska, tista ki mora bežati nazaj in ne ruska. Mesec julij leta 1943 je mesec trumfa in moči ruske armade in pričetek konca nemške agresivnosti in superiornosti.

Da je Nemčija izgubila vojno, priznavajo nemški častniki, ki so padli v roke zavezniški vojski, vendar pa upajo, da se bo nacijem posrečilo potom podtalne akcije in propagande doseči "mir na podlagi pogajanj," kar bi pomenilo v resnici zmago nemškega junkerstva in prusizma, kot je bilo to slučaj v zadnji svetovni vojni. Moč, katero so naciji dobili leta 1933, skušajo ohraniti sedaj, ko vidijo, da je direktna zmaga nemškega orožja nemogoča, potom podtalne aktivnosti in propagande. Ta podtalna aktivnost se vidi posebno v republikah Južne Amerike, svoje postojanke pa ima tudi v Zedinjenih državah, Angliji in seveda tudi v Rusiji. (Primer: obravnava v Washingtonu proti 30 osebam, ki so obtožene sabotaže in drugih aktivnosti v prid nacijem. Njih aroganca je tipično nacistična.) Čim bolj se bliža čas odločitve na bojnih poljanah, tem intenzivnejša je akcija Hitlerjevih krtov. Verjetno je torej, da se bo Nemčija podala čim bodo načrti voditeljev nacizma završeni, to je, čim bodo interesi nacizma v bodoči svetovni strukturi zagotovljeni. Če se to zgodi, je nacizem dosegel svoj cilj, ker bo imel na mirovni konferenci svoje privržence in zagovornike, in bi bilo brez pomena žrtvovati nadaljne "nosilce in zaplodnike" bodočega nacizma; ako pa se načrt ponesreči, tedaj se zna zgoditi, da se bo nacizem boril do zadnjega moža.

Danes se mnogo piše o podtalni aktivnosti nacijev širom sveta in človeku povzročajo vesti o tej aktivnosti bojazen, da se bo zgodovina prve svetovne vojne ponovila, in da se bo tretji rajh takoj po sklepu miru zopet pripravil na tretjo svetovno klanje, v katerem bodo imele Združene države polne roke dela, ne da bi poslale svojo vojsko v Evropo. Atlantski ocean ne bo več igral obrambne vloge, ker bo razdalja med Berlinom in New Yorkom ali San Franciscem le figurativna. Razdaljo tri do pet tisoč milj bo bodoči bombnik preletel v pičlih treh do petih urah; tvor ne bo več samo dve do štiri tone temveč deset do dvajset ton in razstreljiva bodo tako silna, da bo ena sama bomba uničila vsako živo bitje v obsegu ene milje. Sedanje zrakoplove bo nadomestilo raketno letalo (primer: jet propulsion plane), ki ne bo imelo niti perotne propelerja. Brzina teh letal sploh ne bo imela meje: čim več zraka se bo zmešalo z gorivom tem hitreje bo letalo brzelo, in večja bo brzina več goriva bo vsrkaval stroj ali turbina, in čim več goriva bo porabil tem večja bo hitrost in temveč zraka bo treba, da se dobi pravilno mešanico, ki je potrebna, da gorivo eksplodira. In ta procedura se lahko ponavlja toliko časa, da bo brzina bodočega letala v primeri s sedanjim letalom to, kar je prva lokomotiva v primeri z današnjim brzovlakom ali "flajerjem." Domneve in poizkusi kemikov in tehnikov predvidevajo gigantski razvoj obeh panog. In ta razvoj se

bo lahko uporabil v prid človeštva ali pa za to, da se uniči ali zaslužni narode ali rase.

Odvisno bo od tega, kdo bo zmagal pri mirovni mizi: če bo zmagal "common horse sense," ki zahteva svobodo in demokracijo za sleherni narod, kakor tudi protekcijo proti blaznikom in demagogom, se ni bati ponovne katastrofe; ako pa bo zmagala "diplomacija" in "apizarstvo" ter svetovni kapital, bo prihodnja svetovna generacija — in Združene države niso izvzete — podvržena totalni destruktiji. Civilizacija, čije otroka sta tehnika in kemija, bo od njiju uničena, in ljudje, kolikor jih bo še ostalo, bodo sužnji zmagovalca. Iz kristjanstva bo svet padel v paganstvo, ker zmagovalce v tretji svetovni vojni ne bo trpel poleg sebe še drugega gospoda in vladarja. Uresničila se bo pobožna želja ali prerokba cerkve: "... in ostal bo en hlev in en pastir," samo s to izjemo, da hlev ne bo predstavljal cerkve temveč tretji rajh, in da ovčice ne bodo pele "hozana na višavah in mir ljudem na zemlji..." temveč bodo klicale svojemu fuehrerju: Heil Hitler!

O NAŠI KULTURI

Piše J. M. S.

Letos je praznoval Mladinski pevski zbor na Waterloo Rd. 10-letnico obstoja. Za to priložnost se je vpriporilo opereto "Janko in Metka".

Prireditelj je bila velik uspeh, tako moralno kot gmotno. Otroci so se odrezali pevsko in igralsko ter želi aplavze od publike, ki je napolnila dvorano do zadnjega kotička.

Opereto "Janko in Metka" se je vpriporilo prvič leta 1924 v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. pod vodstvom g. Auguste Danilove in po 20. letih je prišla (upam, da ne zadnjič) zopet na oder.

Izberu igre oziroma operete se je poverilo meni in dolgo se nisem mogel ogreti za katero, dokler nisem enkrat slučajno slišal petje iz "Janko in Metka" na radio. Prosili smo dramski zbor "Ivan Cankar" za besedilo, katerega so nam posodili, za kar najlepša hvala.

Petje je bilo pod vodstvom Miss Alice Artel in reči moram, da je kar veselje delati z njo. No, pa tudi starši otrok so delali, da le kaj. Sledilo so vedno in točno mojim navodilom, ki so se izvršila vestno pod nadzorstvom našega marljivega Soreca.

Jubilejno leto

Kakor že rečeno, je praznoval Mladinski zbor 10. letnico. Dramski zbor "Anton Verovšek" obstoja 20 let in najstarejša kulturna skupina, dramski zbor "Ivan Cankar", (izvzemši soc. pev. zbora Zarja) pa je bil ustanovljen pred četrto stoletjem.

Vključ v vojnim časom mislim, da bi ne smelo biti brez jubilejnih predstav pri "Cankarju" in "Verovšku", vsaj se je proslavilo 20 letnico pri prvemu z velikim predstavu "Naš gospod župnik" in pri "Verovšku" z Ivan Cankarjevo dramo "Kralj na Betajnovi".

No, časa je še dovolj — več kot pol leta, in upajmo, da se bo vse napravilo, da se reši čast teh dveh aktivnih skupin skozi vsa ta leta.

ROKSI

Mogoče je res težko spraviti skupaj osebo za veliko igrjo, a igrjo s petimi ali desetimi igralci se še vedno lahko vpripori.

Dokaz je vpriporitev "Roksi" od strani Progresivnih Slovencev, ki ga je napisal št. 1.

Izbirno igre in igralcev se je poverilo meni in zbral sem skupino, o kateri sem vedel, da bom imel z njo uspeh. Končno, ko bi se imele že pričeti vaje, mi odpoje igralka, ki je imela naslovno vlogo in zelo tehten vzrok. Kaj potem? Iščem a brez uspeha. Obupal sem, da jo je mogoče dobiti in sem se lotil z izbiro igralcev za mnogo lažjo

igro. Pa mi svetuje Mrs. Ivanusch naj vprašam Miss Dorothy Palisko. Poznal sem jo osebno prav malo. Šel sem do nje in jo vprašal. Pa kako rada je sprejela. Obrazložil sem ji velikost in važnost vloge. Pa je dejala: "O, bo šlo z vašo režijo prav gotovo." In je res šlo, da je bilo veselje gledati to dekle, s kakšnim navdušenjem je igrala vključ temu, da pohaja v kolegij in ima učenja čez glavo.

Naj omenim še Mrs. Milavec Levstik, ki je tako odlično igrala go. Harringtonovo. Prav rečeno, da ni samo ena najboljših pevka, ampak tudi ena naših najboljših igralk. Dokaz sti dve čisto različni vlogi — vdova Metka v "O, ta vražja vdova" in ga. Harringtonova v "Roksi". Ti dve vlogi bi bile dobre za vsako profesionalno skupino, v načinu, v katerem ju je ona predvajala.

Program pevskega zbora S. N. P. J.

V maju se je vršil prvi koncert pevskega zbora S. N. P. J. Zbor je pod vodstvom mladega učitelja Vladimirja Malečkarja. Žal, da mi ni bilo mogoče udeležiti se tega koncerta, ki je bil kot je bilo povedano, velik uspeh.

V roke sem dobil program te prireditve in bil je kar se mi zdi zelo neumestno — ves pisan v angleščini. Da je bil koncert podan med tujei, potem je na mestu, da se stori to. A koncertu so prisostvovali brez dvoma izključno Slovenci. Torej čemu to?

Zbori kot taki se vzdržujejo baš za to, da se obdrži naš jezik čim dalje med nami. Zakaj ga zametovati tam, kjer ni nobene potrebe?

Lepo je pa, da se je uvrstilo par ameriških pesmi v program, ki so res lepe in brez katerih bi naj ne bilo nobenega koncerta mladih ali odraslih skupin.

Mladinski zbori

Mladinski zbori bi lahko obstojali še dolgo če bi bili mladi bolj zavedni. V "Glasu" je nekdo imel pred časom članek, v katerem vprašuje zakaj pošajo naši Mladinski zbori. Odgovor je kar tu: Če ima dotični otroka naj ga pošlje k enemu teh zborov in če bi mi vsi storili to, jim je obstoj zagotovljen in iz njih je zagotovljen tudi naraščaj za naše pevске in dramske zборе.

Slovenski fantje

Da je našim otrokom pri srcu slovenska govornica in slovenska pesem, vključ temu, da morda šele potem ko odrastejo, kaže to, da marsikateri fant piše ali vsaj poskusi pisati starih v slovenskem jeziku. In če se snideta dva vojaka, ki

Hočete kita? Izberite si ga

Morsko valovje je izpralo na obrežje Bull's otoka od celine obale v South Carolini, 65 velikih kitov. Kiti so merili od 6 do 22 čevljev ter so povprečno tehtali 700 funtov. Slika kaže poročnika E. Lott, od obrežne straže, ko se nahaja med kiti.

Predsedstvo Slovenskega narodno osvobodilnega sveta

ODLOKA

o razpisu volitev v Krajevne narodno osvobodilne odbore in Okrožne narodno osvobodilne skupščine

Člen 1. Predsedstvo S. N. O. S. (Izvršni odbor OF) razpisuje na temelju "Odloka o razpisu volitev v Narodno osvobodilne odbore", sprejetega dne 19. februarja, 1944 na I. zasedanju S. N. O. S.

Volitve v Krajevne narodno osvobodilne odbore kot osnovne organe ljudske oblasti slovenskega naroda in v Okrajne narodno - osvobodilne skupščine.

Člen 2. Na osvobojenem slovenskem ozemlju se vršijo volitve od vključno 25. marca do vključno 30. aprila 1944. Na ozemlju, ki ga trenutno kontrolira sovražnik, se izvedejo volitve vzporedno z osvobojenjem.

Člen 3. Volitve v Krajevne narodne osvobodilne odbore in Okrajne narodne osvobodilne skupščine so istočasne.

Člen 4. Na temelju člena 5. "Odloka o razpisu volitev v Narodne osvobodilne odbore", sprejeta dne 19. februarja leta 1944 na I. zasedanju S. N. O. S. izvede volitve Predsedstvo S. N. O. S. V ta namen postavlja predsedstvo SNOS okrožne volilne komisije in jih pooblašča, da imenujejo okrajne volilne komisije.

Člen 5. Terenska področja Krajevnih narodno osvobodilnih odborov ter odposlancev v Okrajne narodno osvobodilne skupščine, predstavljajo osnovna ljudska naselja (vasi, trge, mesta, itd.).

Člen 6. V Krajevni narodno osvobodilni odbor voli prebivalstvo predsednika, tajnika in 5 — 9 članov Krajevnega narodno osvobodilnega odbora. Točno število članov Krajevnega narodno osvobodilnega odbora določijo za posamezna osnovna naselja v sporazumu z volilci naselja okrajne volilne komisije.

V Okrajno narodno osvobodilno skupščino voli vsako osnovno naselje, ki ima do 500 ali 600 prebivalcev, po enega odposlanca. Za vsakih nadaljnjih 250 prebivalcev izbere še po enega več, četudi število 250 prebivalcev ni doseženo.

Člen 7. Pri volitvah v Krajevne Narodno osvobodilne odbore ima aktivno in pasivno volilno pravico sleherni moška in ženska oseba, ki je dopolnila 18. leto starosti, vključno vojaške

osebe ne glede na starost, ki ji niso odvzete državljanske pravice, ali ni spoznana za umobolno in ki ima bodisi stalno bivališče v dotičnem naselju, ali biva tam iz katerih koli razlogov, ki jih je povzročila vojna, ali zaradi zaposlitve.

Pasivno volilno pravico pri volitvah v Okrajne narodno osvobodilne skupščine ima sleherni moška in ženska oseba od izpolnjenega 18. leta dalje, vključno vojaške osebe ne glede na starost, ki ji niso odvzete državljanske pravice, ali ni spoznana za umobolno.

Člen 8. Krajevni narodno osvobodilni odbori (Krajevni odnosno Terenski odbori OF) so dolžni takoj po razpisu volitev sestaviti krajevne spiske vseh volilnih upravičencev ne glede na to, ali je volilni upravičenec doma ali v vojski ali sicer drugod zaposlen. Spisek volilnih upravičencev mora biti izpostavljen teden dni pred pričetkom volitev na vidnem javnem kraju, dostopnem vsemu prebivalstvu. Reklamacije sprejema in jih vnaša v krajevni spisek volilnih upravičencev krajevna volilna komisija.

Člen 9. Pravico postavljati volilne liste ali posamezne kandidate imajo vse organizacije, ki sodelujejo v osvobodilnem gibanju. Pravico postavljati posamezne kandidate ima vsak volilni upravičenec. Kdor predlaga posamezne kandidate, jih mora vezati na eno izmed predloženih list, ki smejo imeti zaradi tega večje število kandidatov, kakor pa je

BRAT FILMSKE IGRALKE

Pvt. Bob Falkenburg, junior tennis čampion, je brat filmske igralke Jane Falkenburg. Sedaj se vešča za vojaščino v Sheppard Field, Tex.

v dotičnem kraju predpisanih odbornikov.

V ta namen morajo biti liste prijavljene volilni komisiji in objavljene najkasneje tri dni pred volitvami. Predlogi glede posameznih kandidatov morajo biti pripravljeni volilni komisiji najkasneje en dan pred volitvami.

Člen 10. Volitve vodijo krajevne volilne komisije ob prisotnosti članov ali pooblaščenecv okrajne volilne komisije. Volilne upravičence legitimira volilna komisija in ugotovi njihovo prisotnost na volilnem skupu.

Volitve so tajne. Volilni upravičenci volijo samo toliko kandidatov, kolikor je predpisanih odbornikov v Krajevnih narodno osvobodilnih odborov, odnosno odposlancev v Okrajno narodno osvobodilno skupščino za dotično volilno področje. Izvoljeni so kandidati, ki so dobili največ glasov.

Člen 11. Vsak izvoljeni član Krajevnega narodnega osvobodilnega odbora in Okrajne narodne osvobodilne skupščine mora poročati svojim volilcem o svojem delu in je volilec za svoje delo odgovoren. Volilci ga lahko vsak čas odpokličejo, čim to sklene večina volilcev na javnem zborovanju, na katerem mora biti prisotna tudi večina Krajevnega narodnega osvobodilnega odbora. Krajevni narodno osvobodilni odbor overovi odpoklic in ga javi Okrajnemu ter Okrožnemu narodnemu osvobodilnemu odboru. Nadomestne volitve v Krajevni narodno osvobodilni odbor razpiše in izvede Okrajni narodni osvobodilni odbor, nadomestne volitve v Okrajno narodno osvobodilno skupščino pa razpiše in izvede Okrožni narodni osvobodilni odbor.

Člen 12. Okrožni narodni osvobodilni odbor je upravičen, da Krajevne narodne osvobodilne odbore, ki vključ vsestranske pomoči volilcev in drugih organov narodne oblasti namereno ali iz malomarnosti ne izpolnjujejo svojih dolžnosti, na predlog Okrajnih narodnih osvobodilnih odborov razpusti. Razpust mora biti zadostno utemeljen in na javnem zborovanju raztolmačen volilnim upravičencem. Okrožni narodni osvobodilni odbor mora v primeru razpusta najkasneje v 14 dneh razpisati in izvesti nove volitve.

Člen 13. Nepravilno izvedene volitve razveljavi na utemeljeno pritožbo Predsedstvo SNOS.

Člen 14. Okrožni, Okrajni (Rajonski) in Krajevni (Terenski) odbori OF so kot dosedanjji organi slovenske narodne oblasti dolžni pomagati pri izvajanju teh volitev.

Člen 14. Ta odlok postane veljaven z objavo.

Dne 1. marca, 1944.

Za Predsedstvo SNOS:

Josip Vidmar l. r.

predsednik

Boris Kidrič l. r.

sekretar.

KAKO SE OBVARUJEŠ OS IN SRŠENOV

Ko se naredi mrak in so ose tli sršeni zbrani v gnezdu, namoči precej veliko krpo v terpentinovem spiritu. Krpo natakni na palico in jo porini v odprtino gnezda. Para terpentinskega špirta bo pomorila vse ose ali sršene. Če je pa gnezdo na zidu, zažgi kos papirja in ga vtakni v odprtino. Pri sežiganju os pa bodi previden, če je v bližini streha, da se ta ne vžge.

Ose in sršene je treba uničevati, ker nam napravijo na sadju toliko škodo.

Marta Ostenso

STRASTNI BEG

(Nadaljevanje)

"Nikar mi ne trdite tega, Ela," je vztrajala Linda. "Saj vas je volja. Nečem vas hujskati proti vaši domačiji ali sploh proti čemu, kar vam je ljubljeno. Toda toliko lepih lastnosti sem odkrila v vas, n. pr. ljubezen do godbe. Prepričana sem, da bi oče nekaj mesecev na leto lahko opravil brez vas. Zakaj ga nečete prosti?"

"Skoda besed o tem, gospodična Archer," je odvrnila Ela mirno. Hčerka je kdaj pa kdaj imenovala Lindo "učiteljico," toda nikoli je ni klicala po imenu. "Znano mi je, kako trdo je moral delati, da nam je dal to domačijo, in vem, da mu brez nas ni obstanka. Toda ne kaže, da bi vam to pripovedovala."

Linda je razžaljena vstala, čeprav je bila preverjena o umestnosti Elinih besed. Prav dobro je vedela, da dekle v resnici ne verjame tega, kar je govorila. V Eli je bil vkoreninjen izkrivljen čut dolžnosti, ki ji je udušil kakor gost, prepleten plevel slednji smisel za kaj drugega. Misli je le tako, kakor jo je bil naučil misliti Kaleb: kaj bi bilo namreč v prid njegovemu zemljišču in njemu samemu.

Linda je šla v hišo po priljubljeno pesniško zbirko in se odpravila z njo po gozdni poti mimo šole na zelen griček, ki se je dvigal iznad močvare, zarasle s kaluznicami. Tamkaj se je usedla in poskušala čitati odprto stran. Toda oči so se ji nehoti dvigale in blodile v jasno daljavo, kjer se je svetilo dolgo trstje v solncu kakor ujedkovine v zelenem in zlatem. Razmišljala je

skrbno o Marku Jordanu in ga na vsekakor smešen način spravljala v zvezo s svojočasnim prerovanjem stare Bjarnassonove babice. Toda ni ga hotela povabiti, da bi jo obiskal pri Garovih. To se ji ni zdelo umestno, da si bila prepričana, da si Mark želi takega migljaja. Potemtakem ji po vsem videzu ni preostajalo nič drugega, kakor napotiti se zopet h Klovaczevi hiši.

Z dolgimi, gladkimi prsti je izgrebla iz prsti panol črn, napol bel kamenček. "Če bo večji del kamena na drugi strani bel, tedaj je preokoba Bjarnassonove babice resnična, če bo črn, tedaj ni resnična," je ugibala. Kamenček je bil na drugi strani popolnoma bel. Linda se je nasmehnila sama pri sebi.

IV.

Juditi je begal pogled, ko je hodila vsak večer po živino, proti Sandbovi hiši. Te dni se mora vsekakor vrniti. Bila je prepričana, da jo bo iskal, četudi se brčkone ne bo upal približati Garovi kmetiji. Saj je Kaleb nedavno dovolj jasno dokazal, da mu mladi Sven Sandbo ni dobrodošel v hiši. Njegovo smehljanje in lahno skomizganje je bilo res malce predržno.

Ob solnčnem zahodu sredi maja je jahala Judita na žrebetu Turku preko pašnika na severni strani kakor mlada temna boginja. Njeni razpuščeni lasje so padali konju na grivo, kri ji je gorela od nagle jeze. Zavedala se je krasne slike veličastnega jahanja. Zavedala se je tudi, da jo opazujejo. Izenada pa je pustila vajete in je nagnila glavo nazaj.

vo nazaj. Lica so ji živordeče plamtela od vročine, veke so se ji povesile. Nato je švknila z bičem in pognala konja Svenu Sandbu naproti.

Sven jo je mahal naravnost čez plan, ležečo med njegovim zemljiščem in goščavo, ki je bila last Fusija Aronsona na severu. Tamkaj ga noben Garovih ni mogel opaziti. Sven je pristopil k Juditi in položil roke konju na znojni vrat.

"Velika si postala, Judita," je izpregovoril in jo pozorno meril od nog do glave. Roka mu je zdrsnila po grobi obleki okoli njenega pasu. Judita je sunkoma potegnila nogo nazaj v stremen. Sven se je zasmejal in vtaknil obe roki v žep. Postavil se je na eno nogo, ki jo je z drugo leno prekrizal. "Kako je doma?" je vprašal.

Judita mu je vrnila iščoč pogled istotako premišljeno. Pozorno je ogledovala njegovo gosposko prirojeno obleko, kričeče rdečo krtavo in dolge, svetle čevlje, ki niso imeli pri prstih izbuklin kakor Martinovi rumeni pražnji čevlji. Toda niti z besedico ni omenila njegove obleke, da si je vedela, da Sven pričakuje kaj takega.

Sven ni bil bedak, zasmejal se je, a kadar se je smejal, se mu ne bi bila mogla upirati nobena ženska na svetu. Smejal se je vabljivo ko noben možki.

"Daj, reci, Judita, saj nisi menda huda name," ji je govoril prilizneno in jo stresel za nogo. "Kako je s teboj, to bi rad vedel."

"Čisto dobro," je odvrnila hladno. "A s teboj?"

"Krasno. Ves neučakljiv sem bil, da bi se že vrnil. Vedno sem mislil nate in sem ti hotel tudi pisati, toda starina bi lahko dobil pismo v roke. Na moje vero, Judita, lepša si, nego si bila. Mestna dekleta se ne morejo kosati s teboj. Opazoval sem jih vse po vrsti."

Potegnil je iz žepa svetlo, srebrno dozo za svačjice in jo držal tako, da se je solnce odbijalo od nje. Po vsem videzu jo je držal brez potrebe dlje v roki, nego je bilo potrebno, da bi vzel svačjico iz nje. Judita se je ozrla proti nebu. Konj je nestrno cepetal s kopitom. Sven je položil roko konju na udo, zaprl dozo in jo vtaknil nazaj v žep.

"Pridi kdaj ponoči, da bova skupaj jahala. Segnil bom tukaj, če ne ukrenem nečesa ali ne najdem nekoga," je dejal prostodušno, pihnil dim predse in si otrsle s kazalcem pepel s svačjice. Pred svojim odhodom ni imel take navade. Nekaj ukreniti, nekoga najti, to mu je bilo torej pri srcu. Toda niti določena stvar, niti določen človek.

Judita je molče sedela na konju in blodila z očmi otožno po obzorju.

"Oh, zdaj sem se spomnil," je nadaljeval Sven, "tu imam nekaj zate. Vsaka dekle nosi to." Po-

FATS TRAVEL FAR

Tires made of buna S, synthetic rubber are rolling by the thousands from the Detroit plant of the United States Rubber Company to the Army. Used fat is an essential ingredient in the manufacture of synthetic rubber.

tegnil je iz žepa zavojček in ga razmotal. Iz svilene papirja je vzel pozlačeno ničvredno šatuljo in jo pomolil Juditi. Gledal ji je v obraz in pričakoval, da bo opazila na njem vesel nasmeh presenečenja. Judita je površno pogledala dar.

Nato se je bliskovito pripognila na konju in ga silovito potegnila za vajete, da se je vzpel na zadnjih nogah, zazijal, razširil nozdrvi in izbulil oči. Sklonila se mu je z glavo do grive, ga zasukala in hipoma izginila na splašeni živali Svenu izpred oči.

Sven je ves iz sebe strmel za njo. Videl je, kako je konj planil s ceste in preskočil ograjo pri senožeti s krasnim, dolgim skokom liki gibben čolnici, ko zdrse preko vala.

"No — naj me —" se je čudil. "Na moje vero, to ti je ptičica."

Hujša je, kakor je bila. Čemu se je pač tako užalostila?"

Toda Sven je čutil z neugodjem, da mu je razlog jasen. Menila je, da se baha.

Juditi so se na dirjajočem konju udrle solze.

V.

Dnevi so postajali vse toplejši in daljši; zemljišče med poljem in goščavo se je odelo s temnejšim zelenjem. Kalebve črede na zapadnih ravninah so pričele iskati zavetja pred poldanskim solncem pod drevjem na višavah; molzne krave na severnih pašnikih so nehale gristi sladko travo in so stale v dolgih odmorih do kolen v mlačni močvirnici, kjer so se že pojavili roji mušic, ki so se drsale ko žarke iskric po površju. Dobo hladne jutranje rose je zamenjal čas kresnic in večerne megle. Plaho brstenje

NE SPEKULIRAJTE!

MONCRIEF DELI ZA POPRAVILA so ZGRAJENI za MONCRIEF forneze Obiščite MONCRIEF prodajalca The Henry Furnace Co. Medina, Ohio

ALI ŽELITE BITI SLOKA?

Vprašajte po VITA SLIM 2.50 velika škatljica

Zaradi trganja (arthritis) obiščite Vitamin moža. Če ste neprestano utrujeni in zbiti, vam nudi high potency Vitamin D with B Complex olajšavo. Za 100 dni stane 2.97

VITAMIN STORES, Inc.

East 9th & Euclid — CH. 7069

GOTOVINA ZA VAŠ AVTO!

NIČ ČAKANJA

Katerikoli model od leta 1932 do 1942

Broadway Pontiac Inc.

6876 BROADWAY

MI. 4040

Odprto ob večerih

ZAVESE

Tu si lahko izberete kakoršnekolikoli vrste zaves, katerih imamo v zalogi nad 300 različnih vzorcev.

ZA POPRAVILA NE RAČUNAMO

Odprto ob večerih do 9. ure

Parkwood Home Furnishings

7110 St. Clair Ave. ENdicott 0511

Vprašajte za Jennie Hrovat

Ustanovljeno 1908

ZAVAROVALNINO VSEH VRST VAM TOČNO PRESKRBI

Haffner Insurance Agency

6106 St. Clair Ave.

darujoče zemlje je prešlo v bohotno in mogočno rast.

Toda v življenju Garove družine ni bilo nobene vidne izpremembe. Njihov up in strah ni kazal ne rasti ne zorenja, nikakega vidnega preokreta v notranjem boju, nikakega zanosnega uspeha. Tu ni bilo nobenega znaka duševnega življenja, ni bila izražena nobena druga misel, razen tiste, ki je prispevala kot velik pritok deroči reki Kalebve dobičkalnosti. Kaleb ni govoril noč in dan o ničemer drugem kot o živini. Podnevi se je vozil okoli svojih njh, a ponoči jih je meril s svetilko v roki in primerjal svoje seno in lan z enakim pridelkom pri Skuliju Eriksonu ali Joelu Brundu, ki je imel za ženo Sandbovo hčerko Doro. Zgodnji poletni čas je bil zanj strašna, dolgotrajna doba strasti, ko je bil slep, gluh in nem za vse drugo, razen za slo, ki ga je priklepala k zemlji.

Njegov lan je rasel tako bujno, da se skoraj ni upal nanj, boječ se, da mu ne bi kakor privid izginil izpred oči. Včasih ga ni hotel gledati po ves teden, v strahu, da ne bi hipoma doletela lanu kaka neizgovoda.

Toda vkljub temu, da je življenje Garovih navidezno tako

gladko potekalo, se je v njegovem prikitem toku nekaj narahlo zaježilo. Linda Archer je to opazila in ji je bilo hudo pri srcu.

Sven Sandbo je prišel domov in Juditino vedenje je postalo nerazumljivo. Linda je poskušala govoriti z njo o fantu, toda dekle se je nevljudno odstranila. Ko je Linda ponudila Juditi knjigo, katero so ji bili poslali iz mesta, da bi jo čitala, je bilo dekletovo vedenje sličnejše Elinemu nego njenemu lastnemu. Rekla je, da nima časa za čitanje. Amalija je imela tiste dni polne roke dela in njeno stališče do Kaleba je imelo malone videz popustljivosti. V Kalebovi družini je pričela napetost pri Amaliji popuščati, a pri Juditi rasti. Kaleb je bil nekaj časa preveč zaposlen na polju, da bi kaj opazil. Proti svoji navadi je stikal okoli za slučajnim drobnim delom in iskal venomer kakega opravila zase, namesto da bi ga prepustil, kakor navadno, Martinu ali Juditi. Linda je čutila, da se je bilo pripetilo nekaj silo tehtnega, toda sprevidela je, da se pri njih sploh ne more goditi nič drugega ko vršenje enolične dolžnosti.

(Dalje priložnijo)

Kupujte vojne bonde!

Domači mali oglasnik

AVTOMOBILSKA POSTREZBA

RE-NU AUTO BODY CO. ELYRIA AUTO REPAIR AND WELDING

982 East 152nd St. Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.

Popravljamo body in fenderje. — Welding! J. POZNIK — M. ZELODEC GLenville 3830

GOSTILNA

Frank Mihčič Cafe

7114 St. Clair Ave. DOBRO PIVO, ŽGANJE IN PRIGRIZEK ENdicott 9359

KO ZAZELITE KOZAREC dobre pive, vina ali žganja, obiščite

Louis Seme Cafe

6507 St. Clair Ave., Za privatne zabave pokličite EN. 9026 Odprto do 2:30 ure zjutraj

Three Corner Cafe

1144 EAST 71st ST. Andy Kavčnik in John Levstik, lastnika Izvrsno pivo - vino - žganje in okusen prigrizek. Se priporočamo

Mr. in Mrs. Joe Sustarsic

GOSTILNA 6702 St. Clair Ave. Postrežemo z izvrstno pljačo in okrepčili

HECKER TAVERN

John Sustaršič in Frank Hribar 1194 EAST 71st ST. ENdicott 8866 Pri nas dobite vedno dobro pivo, vino in žganje ter okusen prigrizek. Odprto do 2:30 ure zjutraj

GAY INN

J. Marn in J. Simčič, lastnika 6933 ST. CLAIR AVE. Fino pivo, vino in žganje, ter okusen prigrizek. — Za prijetno družbo obiščite nas.

POZOR, HŠNI GOSPODARJI!

Kadar potrebujete popravila pri vaših poslopih, pri strehi, žlebovih ali fornecih, zgledite se pri LEO LADIHA 1336 E. 55th St. Henderson 7740

Joseph Mohar & Co.

6721 ST. CLAIR AVE. HE. 5188 Plumbing, Heating & Electric Sewer Cleaning Vrtno vsakovrstna plumberska dela Dom. 8912 Parmalee Ave. MT. 8770

Superior Body & Paint Co.

Popravimo ogrožje in fenderje. Prvovrstno delo. Frank Cvelbar 6605 St. Clair Ave. EN. 1633

E. 61st St. Garage

Frank Rich, lastnik: Se priporočamo za popravilo in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

CVETLIČARNE

Slovenska cvetličarna

Jelencic Florists 15302 Waterloo Rd. IVanhoe 0195

Charles & Olga Slapnik

CVETLIČARNA Vsakovrstne cvetlice, sveže in v lončkih, ter veni in šopki za vse namene. 6026 ST. CLAIR AVE. EX. 2134

GASOLIN

STOPAR'S HI-SPEED SERVICE

905 East 185th St. Official OPA Tire Inspection Mi imamo avto-rack; najnovejšo napravo za mazanje avtomobilov. Delo garantirano. Se priporočamo.

RAZNO

Fino pecivo

kruh, kolači, potice in torte, dobite po zmerni ceni pri

Julius Cerar

Slovenian Bakery 6724 ST. CLAIR AVE.

Back the Attack!

BUY MORE THAN BEFORE

Allies Score New Triumphs In Italian Drive

Heading for the Alban Hills and Mt. Albano, which guard the closest approaches to Rome, the Allied forces appear engaged in another breakthrough drive toward northern Italy. With the U. S., British, French and Canadian troops plunging ahead after the junction with the forces on the Anzio beachhead the area shown in this map promises to become the scene of vital action.

ZADNJA KMEČKA VOJSKA

Zgodovinska povest iz leta 1573

Spisal AVUGUST ŠENOA — Iz Hrv. poslov. L. J.

(Nadaljevanje)

Obotavljal sem se nekaj časa a med druhaljo se pojavi glasno mrmljanje in gnječa me odtisne od brega.

Uršula je komaj dihalo. "Se je vrnil Svrač?" zašepeče prepadena.

"Da!"
"Kaj je odgovoril Elija?"
"Prepozno! Da se ne vrne. Da smo prevarali ljudstvo in se hoteli pomiriti s Tatom. Sedaj so se dvignili zoper vso gospodo."
"A kdo nas je izdal?" zadržati Uršula.

"Oh, ko bi vedel!" dvigne Stepko pest; "poslal sem Svrača drugič in mu naročil, da ni govora o miru s Tatom, ker se je Zofija omožila z Miličem. Naj se vrnejo, ker jih dam drugače natakniti na raženj."

"In kaj je izvedel Svrač?"
"Da se ne vrnejo več," odvrne Stepko s povešeno glavo.
"Nož se je obrnil proti nam," se izvije vzdih Heningovici, "pomagaj nam Bog!"

Gasper Posinger, upravitelj grada v Brežicah, kar besni od togote. Z bobnom je dal poklicati v trdni grad vse meščane, da ga branijo pred hrvaškimi kmeti, katerih krdela se vale od Dubove. Deset jih je prišlo, drugi so odgovorili: "Nočemo!" Dne 3. svečana leta 1573 okoli poldne prileti na brežiški trg konjenik, kmet Šantalič. Ogrnjen je bil z obrnjenim ovčjim kožuhom, za klobukom mu vihra pero, v desnici ima sabljo, v levici pa belo zastavo.

"Oj ljudje Brežičani! Pošteni meščani!" zakliče kmet narodu, ki je prišel z vpitjem pred hišno vrata. "Čujte! Pošilja me k vam glavar Elija. Naša vojska gre semkaj, a ne bojte se je! Ne storimo ničesar hudega! — Bratje smo in prijatelji! Na d gospodo gremo. Nočemo davkov, nočemo mitnic, nočemo biča!"

"Nočemo biča!" zagrmí narod.

"Pa dobro," nadaljuje Šantalič, "bodite naši, izročite nam mesto."

"Hočemo! Vaši smo!" vpijejo Brežičani. V tem hipu skoči iz narodove srede debel človek, brežiški župan Jure in prične kričati na ves glas:

"Ubijte pijanega Hrvata! Ste-li slišali, pogan nas ščuje proti milostljivi gospodski. Ubijte ga, če ne, vas dam zapreti!"

Srdito dvigne župan pest, a na gradu počí gromovito top.

"Ha, ha! Doli z županom! Doli z licemerjem!" besni narod. "Ob pravem času je prišel Hrvat! Sedaj bo konec gospode in krvinskih sužnje." se zakrohota Nikolaj Kroat in udari župana z dlanjo po trebuhu, da je na mestu poljubil zemljo.

"Brežičani," dvigne Nikolaj cepce, "ste-li ljudje?"

"Smo."

"Brežičani! Hočete-li, da vam še sedaj nemška gospoda bobna po hrbtu in koplje po mošnji?"

"Nočemo!"

"Doli z gospodo! Naj pridejo Hrvatje! Je-li prav, bratje?"

"Naj pridejo Hrvatje!" vzkripi narod.

Cez eno uro pride bobnjajoč in kliče pod belo zastavo s črnim križem na konjih in peš dva tisoč hrvaških in štajerskih kmetov, na čelu jim Elija Gregorič. Nikolaj Kroat ima nagovor, Brežičani se udajo in rujno vino iz sodov debelega župana krsti vnovič staro pravdo; toda gromovito zakliče Grego-

rič: "Naprej, bratje, naprej! Dolga pot nas še čaka!"

Od Stare vasi do Vidma ropoče boben. Včasih počí puška in odmeva zamolklo po sneženi ravnini. Štajerke prilete na prag. Hrvatje gredo, nad gospodo gredo. Jih je pa kakor listja in trav. Dolga, dolga vrsta. Vsi gledajo veselo predse. Saj so svobodni. Nekateri nosijo puške, drugi sulice; eni sablje, drugi kose, tretji sekire, a dosti jih je bilo tudi s cepci in gorjanci. Vsak ima na prsih bel križ; sami pravijo, da so križarji, vsakemu vihra na klobuku ali kapi pero, a pred vsemi se vije bela zastava s črnim križem. Zraven nje jaha mirno zroč pred-se voditelj — Elija Gregorič. To je človek! Svobodno gleda, za pasom se mu blišči srebri samokres, ničesar se ne boji. Tudi štiri topove imajo na kolesih. Te so jim poslali Cesararjci, in tudi deset dvocevov iz železa.

Človeka je skoro strah. Toda veseli so. Bobnajo, kakor da gredo na žegnanje, pokajo, kakor da gredo na ženitovanje, in pojo — čudno, čudno zategnjeno pesem, kakor da pojo "bile". Pridejo do Vidma. Tu je treba počakati, tako pravi Elija. Vstopi, kakor veš in znaš, v hišo, v hlev, v žitnico, v cerkev, ali pa čakaj v snegu. Večer je, megleno in černo. Tam za Savo se blišči iz hišnih oken krškega trga sveče, gričevja se dvigajo štrli v zimski zrak, torba je polna snega. Toda kaj škoduje megla in sneg, da si le sam svoj. V Vidmu je toliko ljudstva, kakor da bi bil nasejal krompirja. Največja gnječa je pred hišo vaškega župana. Tu stoje topovi, tu je pri vratih prslonjena zastava. Vrata so odprta. Glavarji hodijo ven in noter, kakor da je to krčma.

"Kaj čakamo za vraga tukaj," vpraša pred vrati Pavel Fratrič, glavar stupniški, "kako kašo kuha zopet Elija?"
"Da, na mojo vero, kašo," se nasmehne Ivan Karlovan, glavar stenjevski in diha v pesti, "za veliko gospodo. Imela bo kaj jesti."

V županovi veliki sobi je gorelo v peči. Kraj nje se je iztegnil po klopi Nožina. Na tleh leži njegova puška. V kotu sedi na tleh Matej Gušetič in reže hlebec, gledajoč Nikolaja Krobota, ki se pogovarja pri dolgi mizi z Nikolajem Kupiničem, a pri oknu šepeče mali pisar važne stvari Metličanu Doročiču. Čez nekaj časa stopi v sobo Ivan Svrač, moker in utrujen od pota.

"Oho! Ti, Svrač?" zakličejo vsi.

"Kje je Elija?" vpraša prišlec in seže po vrču.

"Tam v Krškem," odgovori Gušetič. "Dogovarja se z meščani, naj se udajo in naj se priklonijo k nam."

"Pasje vreme!" se otreše Svrač, "ne čutim več kosti."
"A kaj si našel?" izpregovori pisar.

V tem se pojavi na pragu Elija, tik njega čevljar Jure Platinč in krojač Osvald, meščan iz Krškega.

"Pomozi Bog, bratje!" jih pozdravi Elija. "Sreča nam dobro služi. Lepo smo se dogovorili z meščani v Krškem. Naši so. Prisegli smo drug drugemu in evo, pošiljajo nam poštna človeka v poročstvo."

"Duše mi," se udari čevljar na prsa, "pošten sem: Skrivijo naj se vse moje pete, ako nisem pošten. Mika me napravi par črevljev iz gosposke kože."

"Ti si že došel, Svrač," reče Elija, "kakšnih novic prinašaš?"

"Ni se treba bati ne Uskokov, ne od Zrinjskih konjenikov. Lahko gremo svobodno naprej."

"Dobro," reče Elija, "jutri zarana pojdemo čez Savo. Ti, Kupinič, vodi vojsko, s teboj pa naj gre Turkovič, Fratrič, Nikolaj Bartolič in Gregor Drvočeli. Tisoč ljudi naj gre z vami, vzemite pet velikih pušk in dva topova."

"A ti, glavar?" vpraša Krpinič.

"Jaz grem dalje proti Sencvi in v gore nad Pilštajn, kjer nas čaka Sterc. Vi pojdite iz Krškega mimo Drenove v uskoške gore. Z druge strani pridejo tja Jastrebarčani, in od ondi udarite na Metliko, ki vas pričakuje. Da, Drmačič, sedi in napiši pismo, da ga nese Nožino med Uskoke. Obljubili so, ne izneverijo se. Toda naj vidijo črno na belem, da jih kličemo v krog za brate."

(Dalje prihodnjik)

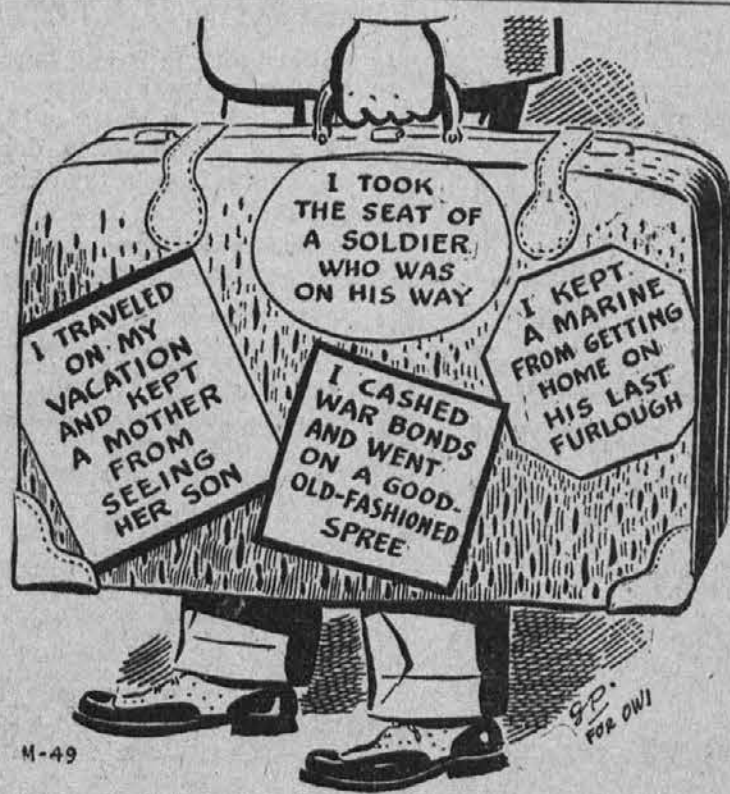
Lepa hiša

v Beachland, blizu bulevarda; 6 sob, garaža za 2 avta; osprej 90 čevljev. Cena \$8,000.

Na Calcutta Ave., hiša s 9 sobami, za 2 družini. Cena \$5500. Blizu E. 140 St., hiša za 2 družini, po 4 in 4 sobe; garaža za 2 avta. Cena \$7,000.

JOHN KNIFIC

740 E. 185 St.
nasproti Muskoka Ave.
IV. 7540 ali KE. 0288

TRAVEL STICKERS OF 1944

Za delavce Za delavce

POMOČNIKI ZA STAVBINSKO TOVARNO

\$51.26 tedensko za 58 ur dela
Izkušnja ni potrebna, toda morajo biti dobri delavci. Nobena omejitev starosti. Prilika za napredek.

Republic Structural Iron Works
1270 E. 53 St.

Mali oglasi

HOEDL'S MUSIC HOUSE
7412 St. Clair Ave.

Hišni predmeti in godbeni instrumenti

Mi plačamo najvišjo ceno za vašo staro harmoniko ali drugi godbeni instrument.

HEnderson 0139

IZBERA PLOŠČ
Popularne plošče po 29c
Popravljamo radije in električne predmete.

Recreation Room Supplies
5724 Euclid Ave., EX. 3016

Hišo za 2 družini

s 4 sobami zgoraj in 4 spodaj, se prodaja po zmerni ceni. Stanovanje zgoraj je prazno, in se lahko takoj selite. Dva forneza, 2 garaže; na E. 162 St. Vpraša se pri lastniku na 709 E. 160 St. po 6. uri zvečer ali v nedeljo čez dan.

Miles Realty

Zemljiški prodajalec
9226 MILES AVE.
Ako imate kaj za prodati ali želite kupiti, se obrnite do nas. Zanesljiva poslug.

A. MALNAR CEMENT WORK

1001 E. 74 St. ENd. 4371

Zidana hiša naprodaj

Za 2 družini; 2 forneza, 2 garaži, sadno drevje. Vprašajte pri lastniku na 14922 Hale Ave.

MONEY ORDERS NOW COST MORE AT THE POST OFFICE

Save Time and Money with Cleveland Trust Money Orders
They Cost Less!
Easy to buy at all our 46 Offices.

Prijatelj's Lekarna

ST. CLAIR AVE. VOGAL E. 68 ST.
PRESCRIPTION SPECIALISTS
ENdicott 4212
Zastonj pripeljemo na dom

FANTJE IN MOŽJE!

V naši trgovini dobite vedno najboljše spodnje perilo, srajce, kravate, klobuke in druge stvari.
IZDELJUJEMO OBLEKO PO MERI
JOHN MOČNIK
772 East 185th St.

Odda se v najem

družini brez otrok, 3 moderne sobe, spodaj spredaj na 1053 E. 71 St. Porč in druge ugodnosti. Selite se lahko pred 1. julijem. Vpraša se v Suite 3, zgoraj.

Kupujte vojne bonde in vojno-varčne znamke, da bo čimprej poražena osi v vse, kar ono predstavlja!

Mali oglasi

KUPEC

iz Californije, se tu nahaja. Plača izredno visoko ceno za vaš rabljen avto.

OHIO AUTO SALES

4307 Euclid Ave. EN. 0952-0953

ČE POTREBUJETE novo streho ali pa če je treba vašo streho popraviti, se obrnite do nas. Izvršimo velika in majhna dela na trgovskih poslopijih in domovih. Brezplačni proračun.

Universal Roofing Service
1106 St. Clair Ave. — CH. 8376-8377
Ob večerih: ME. 4767

Igram

na harmonike. Ako hočete godca, se obrnite name.

FRANK ZIBERNA
6010 St. Clair Ave.

Vas muči naduha?

Pri nas si lahko nabavite najboljšo olajšavo za to mučno bolezen. Zdravilo je jamčeno ali pa dobite denar nazaj.

Mandel Drug Lodi Mandel

PH. G., PH. C.
SLOVENSKI LEKARNAR
15702 Waterloo Rd.
Cleveland, Ohio
Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30 dopoldne do 10. zvečer.
Zaprta ves dan ob sredah.

Dajte vaš fornez sčistiti sedaj! Boljša postrežba in boljše delo. Fornez in dimnik sčiščen po "vacuumu"

National Heating Co.

Postrežba širom mesta
FAirmount 6516

Zavarovalnino

proti ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam itd.
preskrbi
JANKO N. ROGELJ
6208 SCHADE AVE.
POKLICITE: ENdicott 0718

Polna zaloga LINOLEJA

Inlaid burlap back.
Preproge 100 odstot. volnene, predvojni izdelek, vsakovrstne. Naša trgovina je odprta vsaki dan od 1. do 8. ure vsak večer; ob ponedeljkih in sredah imamo celi dan zaprto.

NORTHEAST SALES & SERVICE CO.
J. BOHINC
819 EAST 185th ST.

Avtna zavarovalnina

za 5 ali 10 tisoč dolarjev "Liability" za samo \$20.
Nova državna postava zahteva, da ima vsak voznik avtomobila zavarovalnino na avtu. Za nadaljna pojasnila se obrnite na
MIHALJEVIČ BROS. CO.
6424 St. Clair Ave.

PLAČAMO takoj najvišjo ceno za VAŠ AVTO

Berk Leavitt
8921 St. Clair Ave. GL. 7154

Za delavce

Lathe operatorji in vajenci Inšpektorji

Plača od komada 52 ur tedensko
STROJNI OPERATORJI IN VAJENCI

PREKLAĐALCI

TEŽAKI

Plača od ure in od komada
OHIO PISTON
5340 Hamilton

Ženske za čiščenje

Polni čas
Tedenska plača

Zglasite se na
EMPLOYMENT OFFICE

5. nadstropje

Wm. Taylor Son & Co.

Slip Cover Cutter

Za rezanje blaga na domovih odjemalcev

Primeren zaslužek
Dobra plača od kosa
Polni ali delni čas

THE HALL BROS.

1229 Euclid Ave.

Mali oglasi

PLAČAMO

najvišjo ceno za vaš avto
Vedno lahko napravite kupčijo z
E. D. LATIMER CO.
7026 Euclid Ave. — 5310 St. Clair Ave.
HE. 1150 HE. 1103

Proda se

hiša 10 sob za 2 družini, na Parkgrove Ave. 2 garaži. Tukaj kupite za pravo ceno v lepi okoli. Hiša je v najlepšem stanju. Cena \$8500. Torej, ako ste namenjeni kupiti, ne zamudite te lepe prilike. Da se vam razkaže to hišo, pridite do Valentine Koci, 15805 Waterloo Rd., IV. 7411.

V zelo dobrem stanju

hiša s 6 sobami, na 697 E. 96 St., blizu St. Clair Ave., se prodaja. Ima fornez na stoker, fireplace. Odprto na ogled v nedeljo od 2. do 5. ure popoldne. Ceni se na \$6,300. Odprto za ponudbo. Vprašajte za Frank Prevec. Agentje dobrodošli.

Išče se stanovanje

s 7 ali 8 sobami, najraje hišo za eno družino; s fornezom. Kdor ima za oddati, naj pokliče EN. 6377.

Zidano poslopje

za 6 družin, na E. 92 St., severno od St. Clair Ave., se prodaja. Mesečni dohodek \$200. Cena \$15,000. Takoj samo majhno vplačilo. Za podrobnosti pokličite Mr. Schultz, HE. 1397.

Dve odrasli osebi

želita stanovanje s 4 ali 5 sobami, kopalnico in fornezom. Sporoči naj se na 6023 Bonna Ave.

Hiše naprodaj

5 sob za eno družino, avtomatični fornez, v Euclidu in E. 254 St. Gotovine samo \$2,000.
8 sob za 2 družini, 2 forneza, eno stanovanje je prazno. Se lahko takoj selite. Cena \$5900.
10 sob za 2 družini; 'fireplace,' 'china cabinet'; na E. 148 St. Cena \$7700.

Za podrobnosti pokličite
L. PETRICH
19001 KILDEER AVE.
IVanhoe 1874

Za delavce

STROJNI DELAVCI

za "woodworking" delavnice
Samo izurjeni delavci se naj prijavijo
Visoka plača od ure poleg overtime
Atlas Stencil Files Inc.
12205 St. Clair Ave.

PORTERS

za polni čas
Tedenska plača

Zglasite se na 5. nadstropju
Employment Office

William Taylor Son & Co.

MOSKE IN ŽENSKE

se potrebuje za

splošna tovarniška dela

6 dni v tednu

48 ur dela na teden

Plača za ZACETEK

Moški 77½c na uro

Ženske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva.

Nobene starostne omejitve, če ste fizično sposobni za delo, ki ga imamo za vas.

Zglasite se na
EMPLOYMENT OFFICE
1256 W. 74 St.

National Carbon Co., Inc.

OSKRBNICE

polni čas

5:10 pop. do 1:40 zj.

Šest večerov v tednu

DOWNTOWN:

750 Huron Rd.

ali

700 Prospect Ave.

Plača \$31.20 tedensko

Če ste sedaj zaposlena pri vojnem delu, se ne prijavite.

Zahteva se izkaz državljanstva
EMPLOYMENT URAD ODPRTO

8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah

The Ohio Bell Telephone Co.

700 Prospect Room 901

DEKLETA ali ŽENE

za

Splošna kuhinjska dela
Prijazne delovne razmere
Dobra plača od ure in overtime

Cleveland Cap Screw Co.

2917 E. 79 St.

Mali oglasi

Takoj plačam

v gotovini najvišjo ceno za vaš rabljen avto. Pogovorim se z vami v slovenski
United Motor Service
7200 BROADWAY

Naprodaj

je 5 akrov zemljišče; nobenih poslopij; dobra cesta, električne luči, in voda. Za pojasnila pokličite WILLoughby 824 J.

SOUND SYSTEM INDOOR OR OUTDOOR
Posebni popusti za društva
B. J. Radio Service
1363 E. 45 St. — HEnd. 3928